

DIREKTĪVAS

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA (ES) 2019/789

(2019. gada 17. aprīlis),

ar ko paredz noteikumus par to, kā īstenojamas autortiesības un blakustiesības, kuras piemēro noteiktām raidorganizāciju tiešsaistes pārraidēm un televīzijas un radio programmu retranslācijām, un ar ko groza Padomes Direktīvu 93/83/EEK

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 53. panta 1. punktu un 62. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽¹⁾,

pēc apspriešanās ar Reģionu komiteju,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru ⁽²⁾,

tā kā:

- (1) Lai sekmētu iekšējā tirgus pienācīgu darbību, ir nepieciešams visā Savienībā esošo lietotāju interesēs nodrošināt tādu televīzijas un radio programmu plašāku izplatīšanu, kuru izcelsme ir citās dalībvalstīs, atvieglinot iespēju licencēt autortiesības un blakustiesības uz noteikta veida televīzijas un radio programmu raidījumos ietvertiem darbiem un blakustiesību objektiem. Televīzijas un radio programmas ir svarīgi kultūras un valodu daudzveidības, sociālās kohēzijas un informācijas piekļūstamības palielināšanas līdzekļi.
- (2) Digitālo tehnoloģiju un interneta attīstība ir mainījusi televīzijas un radio programmu izplatīšanu un piekļuvi tām. Lietotāji arvien vairāk sagaida, ka viņiem būs piekļuve televīzijas un radio programmām gan tiešraidē, gan pēc pieprasījuma, izmantojot tādu tradicionālo kanālu kā satelīts vai kabelis, kā arī ar tiešsaistes pakalpojumu starpniecību. Tādējādi raidorganizācijas arvien vairāk papildus saviem televīzijas un radio programmu raidījumiem piedāvā šādu apraidi papildinošus tiešsaistes pakalpojumus, piemēram, simultānraides un arhīvtelevīzijas pakalpojumus. Retranslācijas pakalpojumu operatori, kas TV un radio programmu raidījumus sakopo paketēs un nepārveidotus un nesaīsinātus sniedz lietotājiem vienlaicīgi ar sākotnējo raidījuma pārraidīšanu, izmanto dažādus retranslācijas paņēmienus, piemēram, kabeli, satelītu, digitālo zemes apraidi un mobilo vai slēgtus uz IP balstītus tīklus, kā arī atvērto internetu. Turklāt operatoriem, kas lietotājiem izplata televīzijas un radio programmas, ir dažādas iespējas iegūt raidorganizāciju programmas saturošus signālus, tostarp izmantojot tiešu signāla pievadīšanu. Ir aizvien pieaugošs lietotāju pieprasījums piekļuvei TV un radio programmu raidījumiem, kuru izcelsme ir ne tikai pašu dalībvalstī, bet arī citās Savienības dalībvalstīs. Šādu lietotāju vidū ir Savienības valodu minoritāšu pārstāvji, kā arī personas, kas dzīvo dalībvalstī, kura nav viņu izcelsmes dalībvalsts.

⁽¹⁾ OV C 125, 21.4.2017., 27. lpp.

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta 2019. gada 28. marta nostāja (Oficiālajā Vēstnesī vēl nav publicēta) un Padomes 2019. gada 15. aprīļa lēmums.

- (3) Raidorganizācijas katru dienu daudzas stundas raida televīzijas un radio programmas. Šīm programmām ir daudzveidīgs saturs, piemēram, audiovizuāli darbi, mūzikas darbi, literāri vai grafiski darbi, kas saskaņā ar Savienības tiesību aktiem ir aizsargāti ar autortiesībām vai blakustiesībām vai abām. Tā rezultātā tiesības ar daudziem tiesību īpašniekiem par dažādām darbu un blakustiesību objektu kategorijām jākārtos sarežģītā procesā. Bieži vien tiesības jānokārto īsā laikā, jo īpaši, ja tiek gatavotas tādas programmas kā ziņu vai aktuālo notikumu programmas. Lai raidorganizācijas savus tiešsaistes pakalpojumus varētu darīt pieejamus pāri robežām, tām nepieciešamas vajadzīgās tiesības uz darbiem un blakustiesību objektiem visās attiecīgajās teritorijās, kas šādu tiesību nokārtošanu padara vēl sarežģītāku.
- (4) Retranslācijas pakalpojumu operatori parasti piedāvā vairākas programmas, kas satur lielu skaitu darbu un blakustiesību objektu, un tiem nepieciešamās licences jāiegūst ļoti īsā laikā, tāpēc viņiem tiesību nokārtošana ir būtisks slogs. Pastāv arī risks, ka autoru, producentu un citu tiesību īpašnieku darbus un blakustiesību objektus izmanto bez atļaujas vai bez pienācīgas atlīdzības maksāšanas. Šāda atlīdzībai par viņu darbu un blakustiesību objektu retranslāciju ir svarīga nozīme, lai nodrošinātu, ka ir daudzveidīgs satura piedāvājums, kas ir arī patērētāju interesēs.
- (5) Tiesības uz darbiem un blakustiesību objektiem ir cita starpā saskaņotas ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2001/29/EK ⁽³⁾ un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2006/115/EK ⁽⁴⁾, kas tiesību īpašniekiem nodrošina augstu aizsardzības līmeni.
- (6) Padomes Direktīva 93/83/EEK ⁽⁵⁾ atvieglo citās dalībvalstīs tapušu televīzijas un radio programmu satelītpraidi pāri robežām un retranslāciju pa kabeli. Tomēr minētās direktīvas noteikumi par raidorganizāciju pārraidēm attiecas tikai uz pārraidīšanu ar satelīta starpniecību un tādējādi neattiecas uz apraidi papildinošiem tiešsaistes pakalpojumiem. Turklāt noteikumi par citās dalībvalstīs tapušu televīzijas un radio programmu retranslācijām attiecas tikai uz vienlaicīgu, bez pārveidojumiem un īsinājumiem veiktu retranslēšanu pa kabeli vai mikroviļņu sistēmām un neattiecas uz retranslācijām ar citu tehnoloģiju palīdzību.
- (7) Tādējādi tas, kā pāri robežām tiek sniegti apraidi papildinoši tiešsaistes pakalpojumi un retranslētas tādas televīzijas un radio programmas, kuru izcelsme ir citās dalībvalstīs, būtu jāatvieglo, pielāgojot tiesisko regulējumu, kas reglamentē šādu darbību būtisko autortiesību un blakustiesību īstenošanu. Minētā pielāgošana būtu jāveic, ņemot vērā radoša satura un jo īpaši audiovizuālu darbu finansēšanu un producēšanu.
- (8) Šai direktīvai būtu jāaptver raidorganizācijas piedāvātie papildinošie tiešsaistes pakalpojumi, kam ir skaidra un subordinēta saikne ar raidorganizācijas raidījumiem. Minētie pakalpojumi ietver pakalpojumus, kas sniedz piekļuvi televīzijas un radio programmām stingri noteiktā lineārā veidā vienlaicīgi ar raidījumu, un pakalpojumi, kas noteiktā laikā pēc raidījuma sniedz piekļuvi televīzijas un radio programmām, kuras iepriekš raidorganizācija ir raidījusi (tā sauktie arhīvtelevīzijas pakalpojumi). Pie papildinošiem tiešsaistes pakalpojumiem, uz ko attiecas šī direktīva, pieder arī pakalpojumi, kas sniedz piekļuvi tādām materiālam, kurš bagātina vai citādi paplašina raidorganizācijas raidītās televīzijas un radio programmas, tostarp nodrošinot attiecīgās programmas satura priekšskatīšanu, paplašināšanu, papildināšanu vai recenzēšanu. Šī direktīva būtu jāpiemēro papildinošiem tiešsaistes pakalpojumiem, kurus raidorganizācijas piedāvā lietotājiem kopā ar apraides pakalpojumu. Tā būtu jāpiemēro arī papildinošiem tiešsaistes pakalpojumiem, kuriem, lai arī tiem ir skaidra un subordinēta saikne ar raidījumu, lietotāji var piekļūt atsevišķi no apraides pakalpojuma bez nosacījuma, ka lietotājiem ir jāiegūst piekļuve šim apraides pakalpojumam, piemēram, to abonējot. Tas neietekmē apraides organizāciju brīvību piedāvāt šādus papildinošus tiešsaistes pakalpojumus vai nu bez maksas, vai par samaksu. Piekļuves nodrošināšanai atsevišķiem

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2001/29/EK (2001. gada 22. maijs) par dažu autortiesību un blakustiesību aspektu saskaņošanu informācijas sabiedrībā (OV L 167, 22.6.2001., 10. lpp.).

⁽⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2006/115/EK (2006. gada 12. decembris) par nomas tiesībām un patapinājuma tiesībām, un dažām blakustiesībām intelektuālā īpašuma jomā (OV L 376, 27.12.2006., 28. lpp.).

⁽⁵⁾ Padomes Direktīva 93/83/EEK (1993. gada 27. septembris) par dažu noteikumu saskaņošanu attiecībā uz autortiesībām un blakustiesībām, kas piemērojamas satelītu apraidei un kabeļu retranslācijai (OV L 248, 6.10.1993., 15. lpp.).

televīzijas vai radio programmā iestrādātiem darbiem vai blakustiesību objektiem, vai darbiem vai blakustiesību objektiem, kas nav saistīti ar nevienu raidorganizācijas pārraidītu programmu, tādiem kā pakalpojumiem, kas nodrošina piekļuvi atsevišķiem muzikāliem vai audiovizuāliem darbiem, mūzikas albumiem vai video, piemēram, pieprasījumuvideo pakalpojumiem, nebūtu jāietilpst starp pakalpojumiem, uz kuriem attiecas šī direktīva.

- (9) Lai atvieglinātu tiesību nokārtošanu attiecībā uz papildinošu tiešsaistes pakalpojumu sniegšanu pāri robežām, ir nepieciešams nodrošināt, ka attiecībā uz autortiesībām un blakustiesībām būtiskām darbībām, kas notiek papildinoša tiešsaistes pakalpojuma sniegšanā, piekļūšanā tam vai tā izmantošanā, tiek iedibināts izcelsmes valsts princips. Minētais princips būtu jāattiecinā gan uz tiesību nokārtošanu, kas jāveic raidorganizācijai, lai tā, sniedzot papildinošus tiešsaistes pakalpojumus, varētu publiskot vai darīt sabiedrībai pieejamas savas programmas, gan arī uz autortiesību un blakustiesību nokārtošanu attiecībā uz programmās izmantotajiem darbiem vai blakustiesību objektiem, piemēram, uz tiesībām, kas saistītas ar fonogrammām vai izpildījumu. Minētais izcelsmes valsts princips būtu jāpiemēro tikai attiecībām starp tiesību īpašniekiem vai tiesību subjektiem, kas pārstāv tiesību īpašniekus, piemēram, kolektīvā pārvaldījuma organizācijām, un raidorganizācijām, kā arī vienīgi nolūkā sniegt papildinošu tiešsaistes pakalpojumu, piekļūt tam vai to izmantot. Izcelsmes valsts principam nebūtu jāattiecas ne uz to, kā darbus vai blakustiesību objektus tālāk publisko, izmantojot vadu vai bezvadu līdzekļus, vai kā darbus vai blakustiesību objektus tālāk dara pieejamus sabiedrībai, izmantojot vadu vai bezvadu līdzekļus, tādā veidā, ka sabiedrības locekļi tiem var piekļūt no individuāli izraudzītas vietas un individuāli izraudzītā laikā, ne uz tādu darbu vai blakustiesību objektu reproducēšanu, kas ir ietverti papildinošā tiešsaistes pakalpojumā.
- (10) Ņemot vērā īpatnības, kādas piemīt dažu audiovizuālo darbu finansēšanas un licencēšanas mehānismiem, kas bieži vien pamatojas uz ekskluzīvu teritoriālo licencēšanu, ir lietderīgi attiecībā uz televīzijas programmām ierobežot šajā direktīvā noteiktā izcelsmes valsts principa piemērošanas jomu, ietverot tajā tikai noteiktu veidu programmas. Minēto veidu programmām būtu jāietver ziņu un aktuālo notikumu programmas, kā arī raidorganizāciju pašu veidots un tikai pašu finansēts saturs, tostarp ja satura veidošanai izmantotie raidorganizāciju finanšu līdzekļi ir publisks finansējums. Šajā direktīvā raidorganizāciju pašu veidots saturs būtu jāsaprot kā saturs, ko raidorganizācija veidojusi, izmantojot savus resursus, izņemot saturu, ko raidorganizācija pasūtījusi no tās neatkarīgiem producentiem, un kopražojumus. Šo pašu iemeslu dēļ saskaņā ar šo direktīvu izcelsmes valsts princips nebūtu jāpiemēro sporta pasākumu televīzijas pārraidēm. Izcelsmes valsts princips būtu jāpiemēro tikai tad, ja raidorganizācijas izmanto programmas pašas savos papildinošajos tiešsaistes pakalpojumos. Tas nebūtu jāpiemēro raidorganizācijas pašas veidota satura licencēšanai trešām pusēm, tostarp citām raidorganizācijām. Izcelsmes valsts principam nebūtu jāietekmē tiesību īpašnieku un raidorganizāciju brīvība saskaņā ar Savienības tiesību aktiem vienoties par savu tiesību izmantošanas ierobežojumiem, tostarp teritoriāliem ierobežojumiem.
- (11) Šajā direktīvā paredzētajam izcelsmes valsts principam nebūtu jārada nekādas saistības raidorganizācijām publiskot vai darīt sabiedrībai pieejamas programmas to papildinošajos tiešsaistes pakalpojumos vai sniegt šādus papildinošus tiešsaistes pakalpojumus dalībvalstī, kura nav tās galvenā uzņēmējdarbības vieta.
- (12) Tā kā uzskatāms, ka papildinoša tiešsaistes pakalpojuma sniegšana, piekļuve tam vai tā izmantošana saskaņā ar šo direktīvu notiek tikai dalībvalstī, kurā raidorganizācijai ir galvenā uzņēmējdarbības vieta, bet faktiski papildinošu tiešsaistes pakalpojumu var sniegt pāri robežām citās dalībvalstīs, ir nepieciešams nodrošināt, ka, nosakot maksājamo summu par attiecīgajām tiesībām, puses ņem vērā visus papildinoša tiešsaistes pakalpojuma aspektus, piemēram, pakalpojuma iezīmes, tostarp pakalpojumā ietverto programmu pieejamības ilgumu tiešsaistē, auditoriju, tostarp auditoriju dalībvalstī, kurā raidorganizācijai ir tās galvenā uzņēmējdarbības vieta, un citās dalībvalstīs, kurās papildinošajam tiešsaistes pakalpojumam piekļūst un to izmanto, un nodrošinātās valodu versijas. Tomēr arvien vajadzētu būt iespējai izmantot īpašas metodes, lai aprēķinātu summu, kas maksājama par tiesībām saskaņā ar izcelsmes valsts principu, piemēram, metodes, kas balstītas uz raidorganizācijas ieņēmumiem, kurus rada tiešsaistes pakalpojums, ko jo īpaši izmanto radioprogrammu raidorganizācijas.
- (13) Ņemot vērā līgumu slēgšanas brīvības principu, saglabāsies iespēja ierobežot to, kā izmantojamas tiesības, kuras skar šajā direktīvā noteiktais izcelsmes valsts princips, ar noteikumu, ka šādi ierobežojumi atbilst Savienības tiesību aktiem.

- (14) Vienlaicīgi, bez pārveidojumiem un īsinājumiem retranslējot publiskai uztveršanai paredzētu televīzijas un radio programmu sākotnējo pārraidi no citas dalībvalsts, retranslācijas pakalpojumu operatori var izmantot dažādas tehnoloģijas. Retranslācijas pakalpojumu operatori var iegūt programmas saturošus signālus no raidorganizācijām, kuras pašas pārraida minētos signālus sabiedrībai, dažādos veidos, piemēram, uztverot raidorganizāciju pārraidītos signālus vai ar tiešu signāla pievadīšanas tehniskā procesa starpniecību tieši saņemot signālus no raidorganizācijām. Šādi operatoru pakalpojumi var tikt piedāvāti satelīta tīklos, digitālos zemes tīklos, mobilajos tīklos, slēgtos uz IP balstītos tīklos vai tamlīdzīgos tīklos, kā arī ar interneta piekļuves pakalpojuma starpniecību, kā noteikts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2015/2120⁽⁶⁾. Tāpēc šai direktīvai būtu jāattiecas uz retranslēšanas pakalpojumu operatoriem, kas šīs tehnoloģijas izmanto retranslācijām, lai tie varētu izmantot mehānismu, ar kuru ievieš tiesību obligāto kolektīvo pārvaldījumu. Lai nodrošinātu, ka ir pietiekami aizsardzības pasākumi pret darbu un blakustiesību objektu neatļautu izmantošanu, kas ir jo īpaši svarīgi maksas pakalpojumu gadījumā, retranslācijas pakalpojumi, ko sniedz ar interneta piekļuves pakalpojuma starpniecību, būtu jāiekļauj šīs direktīvas darbības jomā tikai tad, ja šie retranslācijas pakalpojumi tiek sniegti vidē, kurā retranslācijām var piekļūt tikai pilnvaroti lietotāji, un ja nodrošinātais satura aizsardzības līmenis ir pielīdzināms tādos pārvaldītos tīklos, piemēram, kabeļtīklos vai slēgtos uz IP balstītos tīklos, pārraidītā satura aizsardzības līmenim, kuros retranslētais saturs ir šifrēts. Minētajām prasībām vajadzētu būt tehniski iespējamām un adekvātām.
- (15) Lai retranslētu sākotnējās televīzijas un radio programmu pārraides, retranslācijas pakalpojumu operatoriem ir jāsaņem publiskošanas atļauja no darbu vai blakustiesību objektu ekskluzīvo tiesību īpašniekiem. Lai nodrošinātu juridisku noteiktību retranslācijas pakalpojumu operatoriem un pārvarētu atšķirības valstu likumos attiecībā uz šādiem retranslācijas pakalpojumiem, būtu jāpiemēro noteikumi, kas līdzīgi tiem, kurus piemēro Direktīvā 93/83/EEK definētajai kabeļu retranslācijai. Minētās direktīvas noteikumos ir ietverts pienākums tiesības uz atļaujas piešķiršanu vai atteikšanu retranslācijas pakalpojumu operatoram īstenot ar kolektīvā pārvaldījuma organizācijas starpniecību. Saskaņā ar minētajiem noteikumiem tiesības piešķirt vai atteikt atļauju kā tādas paliek neskartas un tikai šo tiesību īstenošana tiek reglamentēta zināmā apjomā. Tiesību īpašniekiem būtu jāsaņem pienācīga atlīdzība par viņu darbu un blakustiesību objektu retranslēšanu. Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2014/26/ES⁽⁷⁾ nosakot saprātīgus retranslācijas licencēšanas noteikumus, tostarp licences maksu, būtu jāņem vērā, inter alia, tiesību izmantošanas ekonomiskā vērtība tirgū, tostarp retranslācijas līdzekļiem piešķirtā vērtība. Tam nebūtu jāskar izpildītāju un fonogrammu producentu tiesības kolektīvi noteikt vienreizēju taisnīgu atlīdzību par komerciālos nolūkos publicētām fonogrammām, kā paredzēts Direktīvas 2006/115/EK 8. panta 2. punktā un Direktīvā 2014/26/ES, jo īpaši tās noteikumi par tiesību īpašnieku tiesībām attiecībā uz kolektīvā pārvaldījuma organizācijas izvēli.
- (16) Šajā direktīvā būtu jāparedz iespēja starp kolektīvā pārvaldījuma organizāciju un retranslācijas pakalpojumu operatoriem noslēgt vienošanās par tiesībām, uz kurām saskaņā ar šo direktīvu attiecas obligātais kolektīvais pārvaldījums, un šo iespēju paplašināt tā, lai tā attiektos arī uz to tiesību īpašnieku tiesībām, kurus minētā kolektīvā pārvaldījuma organizācija nepārstāv, taču neparedzot, ka minētajiem tiesību īpašniekiem ir atļauts izslēgt savus darbus vai blakustiesību objektus no minētā mehānisma piemērošanas. Gadījumos, kad pastāv vairāk nekā viena kolektīvā pārvaldījuma organizācija, kas tās teritorijā pārvalda attiecīgās kategorijas tiesības, tai dalībvalstij, attiecībā uz kuras teritoriju retranslācijas pakalpojuma operators cenšas nokārtot ar retranslāciju saistītās tiesības, būtu jānosaka, kurai kolektīvā pārvaldījuma organizācijai vai organizācijām ir tiesības piešķirt vai atteikt retranslācijas atļauju.
- (17) Tiesībām, kas attiecībā uz raidorganizāciju apraidēm pieder pašām raidorganizācijām, tostarp tiesībām uz programmu saturu, nebūtu jāpiemēro retranslācijām piemērotais tiesību obligātais kolektīvais pārvaldījums. Retranslācijas pakalpojumu operatoriem un raidorganizācijām parasti ir pastāvīgas komerciālas attiecības, no kā izriet, ka raidorganizāciju identitāte retranslācijas pakalpojumu operatoriem ir zināma. Tāpēc minētajiem operatoriem ir salīdzinoši vienkārši nokārtot tiesības ar raidorganizācijām. Tādējādi, lai iegūtu nepieciešamās licences no raidorganizācijām, retranslācijas pakalpojumu operatoriem nav jāsaskaras ar tādu pašu slogu, ar kādu tiem jāsaskaras, kad tie cenšas no tiesību īpašniekiem iegūt licences uz retranslētajās televīzijas un radio programmās iekļautajiem darbiem un blakustiesību objektiem. Tādējādi licencēšanas procesu attiecībā uz tiesībām, kas pieder raidorganizācijām, nav nepieciešams vienkāršot. Tomēr ir jānodrošina, ka gadījumos, kad

⁽⁶⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2015/2120 (2015. gada 25. novembris), ar ko nosaka pasākumus sakarā ar piekļuvi atvērta internetam un groza Direktīvu 2002/22/EK par universālo pakalpojumu un lietotāju tiesībām attiecībā uz elektronisko sakaru tīkliem un pakalpojumiem un Regulu (ES) Nr. 531/2012 par viesabonēšanu publiskajos mobilo sakaru tīklos Savienībā (OV L 310, 26.11.2015., 1. lpp.).

⁽⁷⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/26/ES (2014. gada 26. februāris) par autortiesību un blakustiesību kolektīvo pārvaldījumu un muzikālo darbu tiesību izmantošanai tiešsaistē daudzteritoriālo licencēšanu iekšējā tirgū (OV L 84, 20.3.2014., 72. lpp.).

raidorganizācijas un retranslācijas pakalpojumu operatori sāk sarunas, tie labticīgi risina sarunas par šajā direktīvā ietvertu retranslācijas tiesību licencēšanu. Direktīva 2014/26/ES paredz līdzīgus noteikumus, kas piemērojami kolektīvā pārvaldījuma organizācijām.

- (18) Ar šajā direktīvā paredzētajiem noteikumiem par raidorganizāciju īstenotām retranslācijas tiesībām, kas saistītas ar viņu pašu pārraidēm, nebūtu jāierobežo tiesību īpašnieku iespēja izvēlēties nodot savas tiesības vai nu raidorganizācijai, vai kolektīvā pārvaldījuma organizācijai, tādējādi ļaujot tām saņemt tiešu daļu no retranslācijas pakalpojumu operatora maksātās atlīdzības.
- (19) Dalībvalstīm būtu jāspēj piemērot ar šo direktīvu un Direktīvu 93/83/EEK noteiktos noteikumus par retranslāciju situācijām, kad to teritorijā tiek veikta gan sākotnējā pārraide, gan retranslācija.
- (20) Lai nodrošinātu juridisko noteiktību un saglabātu augsta līmeņa aizsardzību tiesību īpašniekiem, ir lietderīgi paredzēt, ka tad, ja raidorganizācijas programmas saturošus signālus, izmantojot tiešu signāla pievadīšanu, pārraida tikai signālu izplatītājiem, neveicot tiešu programmu pārraidi sabiedrībai, un ja signālu izplatītāji minētos programmu saturošos signālus nosūta saviem lietotājiem, lai viņi varētu programmas noskatīties vai noklausīties, uzskata, ka ir notikusi tikai viena atsevišķa publiskošanas darbība, kurā gan raidorganizācijas, gan signālu izplatītāji piedalās ar savu attiecīgo ieguldījumu. Tādēļ raidorganizācijām un signālu izplatītājiem būtu jāsaņem tiesību īpašnieku atļauja saistībā ar savu konkrēto ieguldījumu atsevišķajā publiskošanas darbībā. Raidorganizācijas un signālu izplatītāja līdzdalībai atsevišķajā publiskošanas darbībā nevajadzētu būt par iemeslu raidorganizācijas un signālu izplatītāja līdzatbildības noteikšanai par publiskošanas darbību. Dalībvalstīm būtu jāsaģlabā brīvība valsts līmenī paredzēt kārtību atļaujas saņemšanai attiecībā uz šādu atsevišķu publiskošanas darbību, tostarp attiecīgajiem maksājumiem attiecīgajiem tiesību īpašniekiem, ņemot vērā raidorganizāciju un signālu izplatītāju veiktu darbu un blakustiesību objektu izmantojumu, kas saistīts ar atsevišķo publiskošanas darbību. Signālu izplatītāji, līdzīgi kā retranslācijas pakalpojumu operatori, saskaras ar ievērojamu slogu saistībā ar tiesību nokārtošanu, izņemot raidorganizāciju tiesību nokārtošanu. Tāpēc būtu jāļauj dalībvalstīm paredzēt, ka signālu izplatītāji par savām retranslācijām gūst labumu no tiesību obligātā kolektīvā pārvaldījuma mehānisma tādā pašā veidā un tādā pašā mērā kā retranslācijas pakalpojumu operatori par retranslācijām, uz ko attiecas Direktīva 93/83/EEK un šī direktīva. Ja signālu izplatītāji raidorganizācijām tikai nodrošina "tehniskus līdzekļus" Eiropas Savienības Tiesas judikatūras nozīmē, lai nodrošinātu, ka raidījums tiek uztverts vai raidījuma uztveršana tiek uzlabota, signālu izplatītāji nebūtu jāuzskata par publiskošanas darbības dalībniekiem.
- (21) Ja raidorganizācijas pārraida savus programmas saturošos signālus tieši sabiedrībai, tādējādi veicot sākotnējo pārraides darbību, un arī, izmantojot tiešu signāla pievadīšanas tehnisko procesu, simultāni pārraida minētos signālus citām organizācijām, lai, piemēram, nodrošinātu signālu kvalitāti retranslācijas nolūkiem, minēto citu organizāciju veiktā pārraide ir uzskatāma par publiskošanas darbību, kas tiek veikta atsevišķi no tās, ko veic raidorganizācija. Minētajās situācijās būtu jāpiemēro Direktīvā 93/83/EEK, kas grozīta ar šo direktīvu, paredzētie noteikumi par retranslācijām.
- (22) Lai nodrošinātu tiesību efektīvu kolektīvo pārvaldījumu un precīzu to ieņēmumu sadali, kuri gūti saskaņā ar šīs direktīvas ieviesto obligātā kolektīvā pārvaldījuma mehānismu, ir svarīgi, lai kolektīvā pārvaldījuma organizācijas uzturētu pienācīgu dalības, licenču un darbu un blakustiesību objektu reģistrus, ievērojot Direktīvā 2014/26/ES noteiktās pārredzamības prasības.
- (23) Lai nepieļautu, ka izcelsmes valsts principa piemērošana tiek apieta, pagarinot esošos līgumus par to, kā tiek īstenotas autortiesības un blakustiesības, kas būtiski attiecas uz papildinoša tiešsaistes pakalpojuma sniegšanu, kā arī minētā pakalpojuma piekļūstamību vai izmantošanu, izcelsmes valsts principu nepieciešams piemērot arī esošiem līgumiem, tomēr ar pārejas periodu. Minētā pārejas perioda laikā šo principu nevajadzētu piemērot minētajiem esošajiem līgumiem, tādējādi dodot laiku, lai tos nepieciešamības gadījumā pielāgotu saskaņā ar šo direktīvu. Ir jāparedz arī pārejas periods, lai raidorganizācijas, signālu izplatītāji un tiesību īpašnieki varētu pielāgoties jaunajiem noteikumiem par darbu un blakustiesību objektu izmantošanu ar tiešu signāla pievadīšanas palīdzību, kas izklāstīti šīs direktīvas noteikumos par programmu pārraidīšanu, izmantojot tiešu signāla pievadīšanu.

- (24) Saskaņā ar labāka regulējuma principiem šī direktīva, tostarp tās noteikumi par tiešu signāla pievadīšanu, būtu jāpārskata, kad tā kādu laiku būs bijusi spēkā, lai cita starpā novērtētu tās sniegto labumu Savienības patērētājiem, tās ietekmi uz radošajām industrijām Savienībā un ieguldījumu jaunā saturā līmeni, un tādējādi arī uz to, kāds bijis ieguvums kultūru daudzveidības vairošanai Savienībā.
- (25) Šajā direktīvā ir ievērotas Eiropas Savienības Pamattiesību hartā atzītās pamattiesības un principi. Lai gan ar šo direktīvu var tikt traucēta tiesību īpašnieku tiesību izmantošana, īstenojot publiskošanas tiesības attiecībā uz retranslācijas pakalpojumiem, ciktāl tiek piemērots obligātais kolektīvais pārvaldījums, tomēr ir nepieciešams paredzēt obligātā kolektīvā pārvaldījuma piemērošanu mērķētā veidā un tā piemērošanu ierobežot, attiecinot to tikai uz konkrētiem pakalpojumiem.
- (26) Ņemot vērā to, ka šīs direktīvas mērķus, proti, sekmēt ar noteiktu veidu programmām saistītu papildinošu tiešsaistes pakalpojumu sniegšanu pāri robežām un atvieglināt tādu televīzijas un radio programmu retranslēšanu, kuru izcelsme ir citās dalībvalstīs, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, bet to mēroga un ietekmes dēļ minētos mērķus var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionālītātes principu šajā direktīvā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minēto mērķu sasniegšanai. Attiecībā uz papildinošu tiešsaistes pakalpojumu sniegšanu pāri robežām – šī direktīva neuzliek raidorganizācijām par pienākumu sniegt šādus pakalpojumus. Šī direktīva arī neuzliek pienākumu retranslācijas pakalpojumu operatoriem savos pakalpojumos iekļaut televīzijas vai radio programmas, kuru izcelsme ir citās dalībvalstīs. Šī direktīva attiecas tikai uz noteiktu retranslācijas tiesību īstenošanu, ciktāl tas nepieciešams, lai būtu vienkāršāk licencēt autortiesības un blakustiesības šādu pakalpojumu sakarā, un attiecībā uz televīzijas un radio programmām, kuru izcelsme ir citās dalībvalstīs.
- (27) Saskaņā ar dalībvalstu un Komisijas 2011. gada 28. septembra kopīgo politisko deklarāciju par skaidrojošiem dokumentiem (*) dalībvalstis ir apņēmušās, paziņojot savus transponēšanas pasākumus, pamatotos gadījumos pievienot vienu vai vairākus dokumentus, kuros paskaidrota saikne starp direktīvas sastāvdaļām un atbilstīgajām daļām valsts transponēšanas instrumentos. Attiecībā uz šo direktīvu likumdevējs uzskata, ka šādu dokumentu nosūtīšana ir pamatota,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO DIREKTĪVU.

I NODAĻA

Vispārīgi noteikumi

1. pants

Priekšmets

Ar šo direktīvu paredz noteikumus, kuru mērķis ir uzlabot pārrobežu piekļuvi lielākam skaitam televīzijas un radio programmu, atvieglot tiesību nokārtošanu, lai nodrošinātu noteiktu veidu televīzijas un radio programmu pārraides papildinošus tiešsaistes pakalpojumus un lai retranslētu televīzijas un radio programmas. Ar to paredz arī noteikumus par televīzijas un radio programmu pārraidi, izmantojot tiešu signāla pievadīšanu.

2. pants

Definīcijas

Šajā direktīvā piemēro šādas definīcijas:

- 1) "papildinošs tiešsaistes pakalpojums" ir tiešsaistes pakalpojums, kas sastāv no televīzijas vai radio programmu nodrošināšanas sabiedrībai, ko veic raidorganizācija vai kas tiek veikts raidorganizācijas kontrolē un atbildībā, tajā pašā laikā, kad raidorganizācija tās pārraida, vai noteiktu laiku pēc tam, un no jebkāda šādu apraidi papildinoša materiāla;

(*) OVC 369, 17.12.2011., 14. lpp.

- 2) "retranslācija" ir jebkāda vienlaicīga, nemainīta un nesaīsināta retranslācija, kas nav Direktīvā 93/83/EEK definētā kabeļu retranslācija, bet kas paredzēta tam, lai sabiedrība uztvertu publiskai uztveršanai paredzētu televīzijas vai radio programmu sākotnējo pārraidi no citas dalībvalsts, ja šāda sākotnēja pārraide tiek veikta pa vadiem vai pa gaisu, tostarp ar satelīta starpniecību, bet kas nav tiešsaistes pārraidīšana, ar noteikumu, ka:
- a) retranslēšanu veic puse, kas nav raidorganizācija, kura veica sākotnējo pārraidi vai kuras kontrolē un atbildībā minētā sākotnējā pārraide tika veikta, neatkarīgi no veida, kādā puse, kas veic retranslāciju, no raidorganizācijas iegūst programmas saturošos signālus retranslācijas nolūkā; un
  - b) ja retranslācija tiek veikta ar Regulas (ES) 2015/2120 2. panta otrās daļas 2) punktā definētā interneta piekļuves pakalpojuma starpniecību, tā tiek veikta pārvaldītā vidē;
- 3) "pārvaldītā vide" ir vide, kurā retranslācijas pakalpojumu operators nodrošina pilnvarotiem lietotājiem drošu retranslāciju;
- 4) "tieša signālu pievadīšana" ir tehnisks process, ar kura starpniecību raidorganizācija pārraida savus programmas saturošus signālus organizācijai, kas nav raidorganizācija, tādā veidā, ka programmas saturošos signālus to pārraidīšanas laikā sabiedrība nevar uztvert.

II NODAĻA

Raidorganizāciju nodrošināti papildinoši tiešsaistes pakalpojumi

3. pants

Izcelsmes valsts principa piemērošana papildinošiem tiešsaistes pakalpojumiem

1. Par tādām darbībām kā publiskot darbus vai blakustiesību objektus un darīt pieejamus sabiedrībai darbus vai blakustiesību objektus, izmantojot vadu vai bezvadu līdzekļus, tādā veidā, ka sabiedrības locekļi var tiem piekļūt no viņu individuāli izraudzītās vietas un individuāli izraudzītā laikā, kuras notiek tad, kad sabiedrībai nodrošina:

- a) radioprogrammas; un
- b) televīzijas programmas, kas ir:
  - i) ziņu un aktuālu notikumu programmas; vai
  - ii) raidorganizācijas pilnībā finansētas pašas producētas programmas,

un tiek veiktas, tiekot sniegtam papildinošam tiešsaistes pakalpojumam, ko veic raidorganizācija vai kas tiek veikts raidorganizācijas kontrolē un atbildībā, kā arī šādu darbu vai blakustiesību objektu reproducēšanas darbībām, kas nepieciešamas, lai nodrošinātu šādu ar vienām un tām pašām programmām saistīta tiešsaistes pakalpojuma pieejamību vai izmantošanu, minētajām darbībām būtisko autortiesību un blakustiesību īstenošanas nolūkā uzskata, ka tās notiek vienīgi dalībvalstī, kurā raidorganizācijai ir galvenā uzņēmējdarbības vieta.

Pirmās daļas b) punkts neattiecas uz sporta pasākumu un tajos ietverto darbu un blakustiesību objektu pārraidēm.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka puses, nosakot summu, kas maksājama par tiesībām, uz kurām attiecas izcelsmes valsts princips, kā noteikts 1. punktā, ņem vērā visus papildinošā tiešsaistes pakalpojuma aspektus, piemēram, pakalpojuma iezīmes, tostarp minētajā pakalpojumā nodrošināto programmu pieejamības ilgumu tiešsaistē, auditoriju un nodrošinātās valodu versijas.

Pirmā daļa neizslēdz maksājuma summas aprēķināšanu, pamatojoties uz raidorganizācijas ieņēmumiem.

3. Izcelsmes valsts princips, kas noteikts 1. punktā, neskar tiesību īpašnieku un raidorganizāciju līgumslēgšanas brīvību vienoties, ievērojot Savienības tiesību aktus, par šādu tiesību, tostarp to, kuras minētas Direktīvā 2001/29/EK, izmantošanas ierobežošanu.

III NODAĻA

Televīzijas un radio programmu retranslācija

4. pants

Tiesību īpašnieku, kas nav raidorganizācijas, veikta retranslācijas tiesību īstenošana

1. Programmu retranslācijas darbībām ir nepieciešama atļauja no ekskluzīvo publiskošanas tiesību īpašniekiem.

Dalībvalstis nodrošina, ka tiesību īpašnieki savas tiesības piešķirt vai atteikt retranslācijas atļauju var īstenot tikai ar kolektīvā pārvaldījuma organizācijas starpniecību.

2. Ja tiesību īpašnieks nav nodevis šā panta 1. punkta otrajā daļā minēto tiesību pārvaldīšanu kolektīvā pārvaldījuma organizācijai, uzskata, ka kolektīvā pārvaldījuma organizācijai, kas pārvalda tās pašas kategorijas tiesības tās dalībvalsts teritorijā, kurā retranslācijas pakalpojuma operators cenšas nokārtot tiesības uz retranslāciju, ir tiesības piešķirt vai atteikt retranslācijas atļauju minētā tiesību īpašnieka vārdā.

Tomēr, ja minētās kategorijas tiesības minētās dalībvalsts teritorijā pārvalda vairāk nekā viena kolektīvā pārvaldījuma organizācija, tā dalībvalsts, attiecībā uz kuras teritoriju retranslācijas pakalpojuma operators cenšas nokārtot ar retranslāciju saistītās tiesības, izlemj, kurai kolektīvā pārvaldījuma organizācijai vai organizācijām ir tiesības piešķirt vai atteikt retranslācijas atļauju.

3. Dalībvalstis nodrošina, ka tiesību īpašniekam ir tādas pašas tiesības un pienākumi, kas izriet no līguma starp retranslācijas pakalpojumu operatoru un kolektīvā pārvaldījuma organizāciju vai organizācijām, kas rīkojas saskaņā ar 2. punktu, kā tiem tiesību īpašniekiem, kas minēto kolektīvā pārvaldījuma organizāciju vai organizācijas ir pilnvarējuši. Dalībvalstis arī nodrošina, ka minētais tiesību īpašnieks var pretendēt uz šīm tiesībām attiecīgās dalībvalsts noteiktajā laikā, kas nav īsāks par trim gadiem no tās retranslācijas dienas, kurā ietverts viņa vai viņas darbs vai blakustiesību objekts.

5. pants

Retranslācijas tiesību īstenošana, ko veic raidorganizācijas

1. Dalībvalstis nodrošina, ka 4. pantu nepiemēro retranslācijas tiesībām, ko raidorganizācija īsteno pati attiecībā uz savu pārraidi, neatkarīgi no tā, vai attiecīgās tiesības tai pieder pašai vai arī tās tai ir nodevuši citi tiesību īpašnieki.
2. Dalībvalstis nodrošina, ka gadījumos, kad raidorganizācijas un retranslācijas pakalpojumu operatori sāk sarunas par retranslācijas atļauju saskaņā ar šo direktīvu, minētās sarunas tiek risinātas labticīgi.

6. pants

Mediācija

Dalībvalstis nodrošina, ka ir iespējams izmantot viena vai vairāku vidutāju palīdzību, kā paredzēts Direktīvas 93/83/EEK 11. pantā, ja starp kolektīvā pārvaldījuma organizāciju un retranslācijas pakalpojuma operatoru vai starp retranslācijas pakalpojuma operatoru un raidorganizāciju nav noslēgta vienošanās par raidījumu retranslācijas atļauju.

7. pants

Tajā pašā dalībvalstī veiktas sākotnējās pārraides retranslācija

Dalībvalstis var paredzēt, ka šīs nodaļas un Direktīvas 93/83/EEK III nodaļas noteikumus piemēro situācijās, kad gan sākotnējā pārraide, gan retranslācija tiek veikta to teritorijā.

IV NODAĻA

Programmu pārraidīšana, izmantojot tiešu signāla pievadīšanu

8. pants

Programmu pārraidīšana, izmantojot tiešu signāla pievadīšanu

1. Ja raidorganizācija, izmantojot tiešu signāla pievadīšanu, pārraida programmas saturošus signālus signālu izplatītājam, vienlaikus pati neveicot šo programmas saturošo signālu tiešu pārraidīšanu sabiedrībai, un ja signālu izplatītājs pārraida šos programmas saturošos signālus sabiedrībai, uzskata, ka raidorganizācija un signālu izplatītājs piedalās vienā atsevišķā publiskošanas darbībā, attiecībā uz kuru tie saņem tiesību īpašnieku atļauju. Dalībvalstis var paredzēt kārtību, kādā tiek saņemta tiesību īpašnieku atļauja.

2. Dalībvalstis var paredzēt, ka šīs direktīvas 4., 5. un 6. pantu piemēro *mutatis mutandis* autortiesību un blakustiesību īpašnieku tiesību īstenošanai piešķirt vai atteikt signālu izplatītājiem atļauju veikt 1. punktā minēto pārraidīšanu, ko veic, izmantojot kādu no Direktīvas 93/83/EEK 1. panta 3. punktā vai šīs direktīvas 2. panta 2. punktā minētajiem tehniskajiem līdzekļiem.

V NODAĻA

Nobeiguma noteikumi

9. pants

Grozījums Direktīvā 93/83/EEK

Direktīvas 93/83/EEK 1. panta 3. punktu aizstāj ar šādu:

“3. Šajā direktīvā “kabeļu retranslācija” ir atklātai uztveršanai paredzētu televīzijas vai radio programmu sākotnējās pārraides, kas raidīta no citas dalībvalsts pa vadiem vai pa gaisu, tostarp ar satelīta starpniecību, atklātai uztveršanai paredzēta vienlaicīga, nemainīta un nesāsināta retranslācija, izmantojot kabeļu vai mikroviļņu sistēmas, neatkarīgi no veida, kādā kabeļu retranslācijas pakalpojumu operators no raidorganizācijas iegūst programmas saturošus signālus retranslācijas nolūkiem.”

10. pants

Pārskatīšana

1. Līdz 2025. gada 7. jūnijam Komisija veic šīs direktīvas pārskatīšanu un sniedz ziņojumu par galvenajiem konstatējumiem Eiropas Parlamentam, Padomei un Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai. Ziņojumu publisko un dara sabiedrībai pieejamu Komisijas tīmekļa vietnē.

2. Dalībvalstis Komisijai savlaicīgi sniedz būtisko un nepieciešamo informāciju 1. punktā minētā ziņojuma sagatavošanai.

11. pants

Pārejas noteikumi

No 2023. gada 7. jūnija uz līgumiem par tādu autortiesību un blakustiesību īstenošanu, kuras būtiski attiecas uz darbu vai blakustiesību objektu publiskošanu, izmantojot vadu vai bezvadu līdzekļus, papildinoša tiešsaistes pakalpojuma sniegšanas laikā un darbu vai blakustiesību objektu pieejamības nodrošināšanu, izmantojot vadu vai bezvadu līdzekļus, papildinoša tiešsaistes pakalpojuma sniegšanas laikā, tādā veidā, ka sabiedrības locekļi var tiem piekļūt no viņu individuāli izraudzītās vietas un individuāli izraudzītā laikā, kā arī uz reproducēšanas darbībām, kas ir nepieciešamas šādu tiešsaistes pakalpojumu sniegšanai, piekļuves nodrošināšanai tiem vai to izmantošanai, kuri ir spēkā 2021. gada 7. jūnijā, attiecas 3. pants, ja šie līgumi pēc minētā datuma zaudē spēku.

No 2025. gada 7. jūnija uz atļaujām, kas iegūtas attiecībā uz 8. pantā minētajām publiskošanas darbībām, kuras ir spēkā 2021. gada 7. jūnijā, attiecas 8. pants, ja šīs atļaujas pēc minētā datuma zaudē spēku.

12. pants

Transponēšana

1. Dalībvalstīs stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības, līdz 2021. gada 7. jūnijam. Dalībvalstis par to tūlīt informē Komisiju.

Kad dalībvalstis pieņem minētos pasākumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālajai publikācijai. Dalībvalstis nosaka paņēmienus, kā izdarāma šāda atsauce.

2. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus to valsts tiesību aktu noteikumus, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

13. pants

Stāšanās spēkā

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

14. pants

Adresāti

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Strasbūrā, 2019. gada 17. aprīlī

Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs
A. TAJANI

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs
G. CIAMBA